

Yttrande över remiss Narkotikautredningen - Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus. (SOU 2023:62)

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län har fått SOU 2023:62 Narkotikautredningen - Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus som remissinstans.

Länsstyrelsen lämnar härmed följande synpunkter på betänkandet.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen i Hallands län ställer sig bakom utredningen som gjorts. Några synpunkter vill vi dock framföra och vi har framför allt fokuserat på det som rör länsstyrelsernas arbete.

Kapitel 14.2 Kommunerna bör i ökad grad samordna det förebyggande arbetet mellan olika sektorer

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Allmänna synpunkter

Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Det borde gälla även för det förebyggande arbetet. I socialtjänstlagen (SoL) regleras att alla kommuner ska arbeta ANDTS-förebyggande, och ett flertal kommuner har ANDTS-samordnare som ansvarar för de här frågorna. Dock har dessa, enligt Folkhälsomyndighetens årliga länsrapport, minskat i antal och tjänsteprocent. Länsstyrelsen ser att andelen ANDTS-samordnare har minskat i länets kommuner under de senaste åren och det är en

allvarlig utveckling. Här har länsstyrelserna en viktig roll i att stödja och samordna.

Det är av stor vikt att inte tappa den kunskap och struktur som byggts upp inom narkotika och ANDTS-förebyggande arbete under många år. När det brottsförebyggande arbetet nu är under uppbyggnad finns en risk att samordningen av det ANDTS-förebyggande arbetet försvinner till förmån för det brottsförebyggande arbetet, som numera är lagstadgat. Vi ser i stället stor möjlighet att också inkludera, eller stärka, narkotika och ANDTS-frågor i det brottsförebyggande arbetet. Här skulle Länsstyrelsen i Halland önska en styrning på samma sätt som gjorts med det brottförebyggande arbetet där man lagstiftat om kommunernas brottsförebyggande arbete och samtidigt tillfört riktade medel.

Kapitel 14.3 Folkhälsomyndigheten ska få i uppdrag att ta fram kunskapsstöd i syfte att höja kvaliteten i förebyggande arbete

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Se mer synpunkter under kommande avsnitt rörande Kapitel 15.

14.3.2 Ett nationellt stöd för förvaltning av metoder och arbetssätt bör testas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget, eftersom det finns tydliga behov av långsiktig förvaltning och vidareutveckling av kunskapsbaserade metoder.

14.5.1 Föräldrastöd bör göras tillgängligt för fler föräldrar

Länsstyrelsen ställer sig bakom bedömningen.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens konstaterande att föräldrarelationen är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn och unga och arbetet med ett brett och generellt föräldraskapsstöd därför bör vara en prioriterad fråga.

För att stärka föräldraskapsstödsarbetet anser vi att samtliga länsstyrelser bör få i uppdrag att arbeta med regional samordning

och utveckling av det universella föräldraskapsstödet, och inte bara brottsförebyggande föräldraskapsstöd i vissa län som läget är idag.

Kapitel 15. Ett särskilt program för att förebygga narkotikaanvändning hos barn och unga

Länsstyrelsen ställer sig bakom ett särskilt program för narkotikaförebyggande arbete. Särskilt positivt är att det i betänkandet görs en koppling till den befintliga ANDTS-strukturen.

Kapitel 15.3 Länsstyrelserna ska få i uppdrag att stödja kommunerna i genomförandet av programmet

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget att få en central roll för uppdraget att ansvara för att stödja kommunernas genomförande av programmet.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen instämmer i det som framgår av betänkandet att förutsättningarna för det förebyggande arbetet behöver stärkas för att innehållet i programmet ska kunna genomföras. Annars riskeras att andra delar av ANDTS-strukturen behöver stå tillbaka. Det innebär att länsstyrelsen behöver få tillräckliga resurser för att på ett framgångsrikt sätt kunna axla det ansvar som föreslås i betänkandet, för både större och mindre län. Det behöver också finnas en mottagarkapacitet, som nämnts tidigare, hos kommunerna för att kunskapsstödet ska ges förutsättningar att implementeras på lokal nivå, och få faktisk effekt. Här gör vi en koppling till de statliga styrmedel inom ANDTS som omnämns under 14.2 i betänkandet, och särskilt ekonomiska sådana. Detta för att möjliggöra tjänstepersoner som kan driva och implementera arbetet på lokal nivå.

Kapitel 21.2.2 Målet för narkotikapolitiken kan behöva förändras

Länsstyrelsen ser risker med att ändra målet för narkotikapolitiken från *ett samhälle fritt från narkotika* till *ett samhälle med minskade skador av narkotika*. Länsstyrelsen avstyrker därför förslaget.

Allmänna synpunkter

Uppdraget i betänkandet har varit att fokusera på att förbättra hälsan och livet för dem som använder narkotika. Därför resoneras

kring ett skadereducerande synsätt i det nationella målet. Länsstyrelsen i Halland anser inte att det föreslagna målet är förenligt med Barnkonventionen och att skydda barn från olaglig användning av narkotika eller skador och ohälsa orsakade av andras bruk. Vi ser inte heller att förslaget går ihop med det främjande och förebyggande arbetet som bedrivs av t ex länsstyrelserna. Länsstyrelsen menar att målbilden i det förebyggande arbetet bör fortsatt vara ett samhälle fritt från narkotika och att individer på lång sikt slutar att använda narkotika. I det ingår att samhället behöver skydda individens liv och hälsa. Vägen till ett narkotikafritt samhälle innefattar skadereducerande insatser enligt Länsstyrelsens syn.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med Alexander Mårtensson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Enhetschef Lovisa Ljungberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

s.hc@regeringskansliet.se.